

Fingeraftryk i Præventionens Tjeneste.

Af Jesper Simonsen, Assessor i Københavns Kriminal- og Politiret.

Betragter man Tallene for begaaede Forbrydelser, vil man se, at langt den største Del falder paa saadanne, som gaar ud paa en Tilegnelse af fremmed Ejendom, saasom Tyveri, Bedrageri, Ran, Røveri o. s. v. Indenfor disse Forbrydelser er igen Tyverierne de dominerende, saa at de tælles i Tusinder, naar de andre tælles i Tiere eller (for Bedrageri) i Hundreder.

Over de konkrete Objekter for disse Forbrydelser foreligger vist ingen Statistik; men saa meget lærer Erfaringen, at medens Objektet for Bedrageri, Ran og Røveri ret hyppigt er Penge, saa er det for Tyveri kun undtagelsesvis udelukkende Penge. Tyven stjæler med andre Ord som Hovedregel andet end Penge.

For at kunne udnytte Forbrydelsens Udbytte maa den, der har begaaet en af de fornævnte Forbrydelser, som i det følgende for Kortheds Skyld vil blive kaldt Ejendomsforbrydelser, enten selv forbruge eller bruge det ulovligt erhvervede Objekt, eller overdrage det til andre. Ser man bort fra Rapserier eller Tilegnelse af rene Smaaling, vil en Ejendomsforbrydelse som Regel blive efterfulgt af en saadan Overdragelse til anden Mand. Allerede ved Forbrydelsens Udførelse har Forbryderen i Almindelighed haft denne Overdragelse mod Vederlag til Hensigt, idet han enten slet ikke selv har Brug for det umiddelbare Objekt, eller dets Besiddelse i hvert Fald medfører en Fare for Opdagelse, som han vil undgaa ved Afhændelsen. Heraf følger, at Forbrydelsens Ud-

forelse i mange Tilfælde maa antages at kunne forebygges, hvis man enten kan gøre det vanskeligt eller umuligt for Forbryderen at finde Liebhaber til Objektet, eller man trods Overdragelse kan fastholde samme Fare for Opdagelse, som egen Besiddelse involverer for ham.

Muligheden for at virkeliggøre de to Alternativer eller noget af dem er forskellig efter Beskaffenheden af Forbrydelsens Objekt: Er denne Penge, taget i videste Forstand, er Muligheden lig Nul; thi Pengenes Funktion taaler ikke de Baand, der vilde være nødvendige. Er Objektet derimod andet end Penge, stiller Sagen sig straks noget anderledes. Det lader sig naturligvis ikke gøre af Hensyn til Ejendomsforbrydernes Afhændelser af Objekterne at lægge Omsætningen i Almindelighed Hindringer i Vejen; men kan det eftervises, at Ejendomsforbryderne i særlig høj Grad vælger enten visse Veje for Afhændelsen eller visse bestemte Objekter for deres Forbrydelser, og kan deres Afhændelser paa disse begrænsede Felter vanskeliggøres, uden at de legitime Omsætninger derved lider nogen følelig Ulempe, kræver alle berettigede Hensyn, at Vanskeliggørelsen sker.

a) Undersoges først, om Ejendomsforbrydere særlig søger bestemte Erhververe, naar de ønsker at afhænde Objekterne, vil Erfaringen klart vise, at det forholder sig saaledes, og at Erhververne af Objekternes Hovedpart er Pantelaanerne samt Forhandlere af brugte Ting saasom Marskandisere og Jærnhandlere.

For disse Erhververes Vedkommende lader det sig imidlertid gøre ved Hjælp af Fingeraftryk at faa en effektiv Kontrol med deres Erhvervelser. Dertil kræves kun, at det paa bydes dem over alle de Erhvervelser, de gør, at føre en Bog, som indeholder følgende Oplysninger om den enkelte Erhvervelse: Tidspunkt, Genstand, Pris, Sælgerens Navn og Adresse samt i en Rubrik udfør hver Erhvervelse et Aftryk af Afhænderens Pegefinger, eller hvilken anden Finger de Sagkyndige maatte finde bedst egnet til Brug ved Identifikation. Ved denne Foranstaltning opnaas, at et Gennemsyn

af Protokollen straks kan oplyse, om Politiet kendte, mistænkelige Personer forekommer blandt Afhænderne, om en og samme Afhænder forekommer mistænkelig hyppigt etc. Endvidere faar man derigennem absolut Bevis for, om en mistænkt er Afhænder af forefundne Tyvekoster eller ej, og hvor vigtigt dette er baade for at fritage uskyldige og ramme skyldige, vil være enhver Kriminalist bekendt. Der kunde anføres flere andre direkte Fordele ved saadanne Protokoller, men deres indirekte Virkning turde maaske blive den mest betydningsfulde; thi Ordningen medfører for den afhændende Forbryder i det væsentligste den samme Risiko for Opdagelse, som følger med hans egen Besiddelse af Objekterne. Og for Erhververne betyder Protokollationen, at hæderisk Virksomhed bliver saa overmaade risikabel, saa at de faar al mulig Anledning til at vise den største Forsigtighed baade med Hensyn til, hvad de modtager, og hvem de modtager af. Mellemmænd vil Ejendomsforbryderne ikke let finde; thi det vil indenfor de Kredse, hvor Forbryderne færdes, hurtigt blive kendt, hvad man udsætter sig for ved at afhænde Koster for en anden.

b) Med Hensyn til det andet Spørgsmaal, om Ejendomsforbrydere med særlig Forkærlighed søger bestemte Objekter, er der i hvert Fald et Fænomen, som paatrænger sig Opmærksomhed, nemlig de overhaandtagende Cykletyverier i Byerne. Cyklens praktiske Anvendelighed udelukker saa at sige enhver effektiv Sikringsforanstaltning, og dens lette Af sættelighed maa nødvendigvis medføre en stærk Fristelse for Tyvene. Vil man forebygge, maa man derfor søge at gøre Fristelsen mindre, f. Eks. ved at gøre det umuligt eller vanskeligt for Tyven at faa Cyklen afsat uden at blive opdaget. Dette lader sig ogsaa gøre ved Hjælp af Fingeraftryk.

Det kan straks bemærkes, at for saa vidt det drejer sig om Salg af Dele af Cykler, vil den under a) omtalte Foranstaltning i al Almindelighed komme til Anvendelse og øve sin præventive Virkning.

For Afhændelsen af hele Cykler vil det derimod være

nødvendigt at foreskrive den Regel, at enhver, der køber en brugt Cykle af en Person, om hvis Navn og Bopæl han ikke har sikker Viden, skal sørge for af Sælgeren at faa en Salgs-seddel, der indeholder Sælgerens Navn og Bopæl, Køberens Navn og Bopæl, Cyklens Fabriksmærke og Nummer, Pris, Dato for Salget samt et nærmere bestemt Aftryk af en af Sælgerens Fingre; denne Salgs-seddel skal Køberen derhos opbevare — eller maaske bedre: straks indsende til Politiet¹⁾. Denne Bestemmelse kan ved første Øjekast synes at gøre Omsætningen af brugte Cykler saa besværlig, at den af Hensyn hertil bliver betænkelig. Men nærmere beset vil Betænkelighederne forsvinde; thi den vil først og fremmest kun ramme et ringe Antal Overdragelser og saa at sige ingen, som en Samfundsinteresse kræver befriet for Besværet. Begrænsningen til Køb af Ubekendt fritager saaledes Indkøb i bestaaende Forretninger og al Omsætning af brugte Cykler mellem Kammerater og Bekendte fra Reglen. Tilbage bliver kun de enkelte spredte Køb af »den ubekendte Mand fra Gaden, man tilfældig har mødt,« og visse Cyklehandlers forretningsmæssige Opkøb af brugte Cykler. Bortset fra, at den første Gruppe netop omfatter en af Tyvens Omsætningsmaader og er hans Skalkeskjul for Besiddelsen af den stjaalne Cykle, er den praktisk betydningsløs; og om den anden Gruppe gælder, at den Slags Cykleforretninger i Storbyerne erfaringsmæssig staar i Fare for at blive Hæderforretninger; heraf følger, at den hæderlige Cyklehandler maa være taknemlig for et Middel, der beskytter ham mod ufrivilligt at købe Tyvekoster eller i hvert Fald imod Mistanke for at gøre det, og den uhæderlige har intet Krav paa Fritagelse for Besværet. Medens det saaledes ikke ses, at der kan gøres Indvendinger af Betydning mod den foreslaede Bestemmelse, kan paa den anden Side for den anføres det meget vægtige Argument, at den vil medføre, at Cykletyveri fra at være en af de mest fristende Forbrydelser vil blive en af de mindst

¹⁾ Den praktiske Gennemførelse sker let ved, at Blanketter med paatrykt Anvisning falbydes af Kiosker, Papirhandlere o. lign.

fristende, idet Tyvens Udsigt til uopdaget at slippe af med Cyklen bliver ganske minimal. Ved Fingeraftrykket er hans Besiddelsesforhold knyttet uløseligt til Cyklen, og da han ikke kan fremvise en Salgsseddel eller udpege sin Sælger, vil han ikke med Udsigt til Held kunne bortforklare Tyveriet.

At de foreslaaede Bestemmelser skulde blive modtaget med større Uvilje fra de Forretningsdrivende, som de særlig berører, kan næppe antages. Den Ulejlighed, Bestemmelsen medfører for dem, opvejes rigeligt af Fordelene. Naar Tyven skal udlevere sit Fingeraftryk, vil han blive borte fra Forretningerne, og disse vil saaledes undgaa Tabet ved at maatte udlevere Tyvekoster, som de ufrivilligt er kommet i Besiddelse af; de vil endvidere slippe for adskillige Retsmoder: endelig vil Protokollen absolut sikre Oplysning om, hvem Afhænderen af en i Spørgsmaal værende Genstand er, fritage Forretningspersonalet for mange vanskelige Vidneforklaringer og Genkendelser. Ordningen er i Virkeligheden til stor Betyggelse for den hæderlige Forretningsdrivende.

Af »Kunderne« vil Ordningen vel nok til at begynde med føles lidt ubehagelig; Fingeraftryk og Forbrydere staar jo ret nøje sammenknyttet i Almenhedens Bevidsthed. Nogen varig Uvilje fra den Side behøver man dog neppe at regne med. Den lovlydige Borger kan det jo ikke genere at svare til sine Handlinger. Hvis man virksomt kunde hemme de overhaandtagende Tyverier ved at paabyde de heromhandlede »Kunder« at meddele deres Underskrift ved Afhændelser, vilde det næppe volde nogen Modstand; den foreslaaede Afgivelse af Fingeraftryk er i Virkeligheden en langt lempeligere Foranstaltning; thi det er for ikke-skrivevante praktisk taget nemmere at give Aftryk af en Finger end at give Underskrift, og Fingeraftryk kan kun »læses« af den, der har et andet Aftryk af paagældendes Finger til Sammenligning. Det kan herved bemærkes, at det for Systemets Nytte er ret ligegyldigt, om den paagældende opgiver rigtigt eller urigtigt

Navn til Protokollen; den, der ønsker at skjule sit Besøg hos Pantelaaneren under paataget Navn, kan for saa vidt beholde samme Frihed dertil som nu. Indirekte vil Sælgere og Laanlagere faa Fordel gennem Ordningen derved, at Medkontra-henten faar mindre Tab paa Tyvekoster, saa at han vil kunne byde større Pris.

Daktyloskopernes geniale Opdagelser har hidtil kun været udnyttede indenfor Identifikationen og Bevisførelsen, og i sidstnævnte Henseende har Forbryderen i det store og hele forstaaet at gardere sig. Det synes udenfor Tvivl, at Daktyloskopien i Præventionens Tjeneste vil kunne faa sin største Betydning: Forbryderen vil miste sit Motiv til at til-egne sig fremmed Gods, naar det bliver værdiløst i hans Haand, fordi han ikke tør udsætte sig for Opdagelse ved Afhændelse.

For den praktiske Kriminalist vil den foreslaaede An-ordning være af stor Betydning i hans Kamp mod Ejendomsforbryderne: Ved et Gennemsyn af de ovennævnte Protokol-ler vil Politiet, saaledes som allerede berørt, straks kunne se, om professionelle Ejendomsforbrydere paa fri Fod afhænder mistænkelige eller efterlyste Ting. Besværlige og tidsspil-dende Bevisførelser med Hensyn til, hvem der er Afhænder af denne eller hin Ting, bliver overflødige. De anførte Argu-menter, der kan suppleres med adskillige andre, turde maa-ske tilstrækkeligt vise Forslagets praktiske Betydning.

Hovedvægten ligger dog paa det præventive, saa vist som prevention is better than cure.